

นวัตกรรมส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต (Integrity Innovation: II)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

ชื่อนวัตกรรม SMART Procurement 5D : การบริหารจัดการซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใส

เพื่อยกระดับธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

ระดับการพัฒนาของนวัตกรรม

- ☒ Process Improvement
- ☐ Digital Innovation
- ☐ System Transformation

1. นวัตกรรมตอบโจทย์ปัญหาการทุจริต

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานบุคคล ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต มุ่งการบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของบุคลากรมากำหนดเป็นมาตรการภายใน เพื่อป้องกันการทุจริต ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 มุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยคามมั่นคงแห่งชาติ นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต ตลอดจนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online) ซึ่งผลการประเมินมีค่าคะแนนที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ผลการประเมินได้ระดับดีเยี่ยม 99.65 คะแนน ตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีเหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน ในประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นความเสี่ยงต่ำ ที่จัดลำดับความเสี่ยงดังนี้ 1) การตรวจสอบเกณฑ์คุณสมบัติและแบบรูปรายการของพัสดุที่ต้องการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบของราชการ 2) ผู้รับจ้างไม่ดำเนินการก่อสร้างตามรูปแบบรายการเพื่อลดต้นทุน ได้มีการกำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้ 1) ให้ความรู้ปลูกจิตสำนึกให้ละอายต่อการทุจริต การรับสินบน และสร้างค่านิยมสุจริตแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน 2) ควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด 3) ส่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเข้ารับการอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ

ที่ถูกต้องและทบทวนกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และ 4) ร่วมสร้างมาตรการแนวทางในการดำเนินการป้องกัน การทุจริตการรับสินบน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จึงได้พัฒนานวัตกรรม SMART Procurement 5D : การบริหารจัดการซื้อ จัดจ้างอย่างโปร่งใสเพื่อยกระดับธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 สำหรับใช้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ที่มุ่งเน้นการปรับปรุง พัฒนาระบบการทำงานภายในหน่วยงาน ให้เกิดประสิทธิภาพ เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานเพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้เป็นส่วนหนึ่ง ของการยกระดับความโปร่งใสในการดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบ

2. ความใหม่และความคิดสร้างสรรค์ของนวัตกรรม

SMART Procurement 5D : การบริหารจัดการซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใสเพื่อยกระดับธรรมาภิบาล ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 เป็นกระบวนการทำงานเพื่อประสิทธิภาพ การดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบ ให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เกิดจากความต้องการ ที่จะลดเหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน ที่ได้จากการประเมินความ เสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง แม้ว่าจะ เป็นเพียงความเสี่ยงต่ำ ได้แก่ 1) การตรวจสอบเกณฑ์คุณลักษณะและแบบรูปรายการของพัสดุที่ต้องการจัดซื้อ จัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบของราชการ 2) ผู้รับจ้างไม่ดำเนินการก่อสร้างตามรูปแบบรายการเพื่อลดต้นทุน ได้มีการกำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง แต่ก็ให้ความสำคัญไว้เป็นลำดับแรก เพื่อใช้ กระบวนการทำงานของนวัตกรรม เพื่อการควบคุมให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดเป็นความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นส่วนหนึ่งของการยกระดับความโปร่งใสในการดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบ

ความเปลี่ยนแปลงที่คาดหวังจะเกิดขึ้น คือ 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 มีนวัตกรรมในการส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต (Integrity Innovation: II) สู่การเป็น วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ขององค์กร 2) กรอบแนวคิดการพัฒนางานองค์กรเชิงบวก (The 5D Cycle of Appreciative Inquiry) ของ David Cooperrider (1980) ภายใต้วงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) กระบวนการบริหารจัดการคุณภาพเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ของ W. Edwards Deming (1950) 3) การพัฒนาการเปิดเผยข้อมูล เช่น แผนการจัดซื้อจัดจ้าง จัดหาพัสดุ ราคาากลาง การจัดทำข้อกำหนดเงื่อนไข ของงาน (Terms of Reference: TOR) รายงานตรวจรับ สัญญา เพื่อความโปร่งใส 4) การมีเครือข่าย (Integrity Team) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภายใน ผู้บริหารการศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่ม ผู้อำนวยการหน่วย ตรวจสอบภายใน เจ้าหน้าที่พัสดุ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศ การศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภายนอก

3. กระบวนการดำเนินงานของนวัตกรรม

SMART Procurement 5D : การบริหารจัดการซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใสเพื่อยกระดับธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จากกรอบแนวคิดการพัฒนาองค์กรเชิงบวก (The 5D Cycle of Appreciative Inquiry) ของ David Cooperrider (1980) ภายใต้วงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) กระบวนการบริหารจัดการคุณภาพเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ของ W. Edwards Deming (1950) **สู่การเป็น SMART Procurement การจัดการซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใส** ด้วยกระบวนการ 5D มีกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

นวัตกรรม	กิจกรรมการดำเนินงาน
1. ขั้นการวางแผน (Plan) การประชุม วางแผนเพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนานวัตกรรม จากกรอบแนวคิดการพัฒนาองค์กรเชิงบวก (The 5D Cycle of Appreciative Inquiry) ของ David Cooperrider (1980) 1.1 D1 Define (การกำหนดประเด็นเป้าหมาย) 1.2 D2 Discover (การค้นหาคู่แข่งและเรื่องราวความสำเร็จ)	- กลุ่มงานภายใน ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในการดำเนินงาน - ประชุมคณะทำงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 เพื่อสรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง (1) ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (2) ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - จัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
1.3 D3 Dream (การสร้างภาพฝันและการจินตนาการอนาคตร่วมกัน) 1.4 D4 Design (การออกแบบโครงสร้างเชิงกลยุทธ์)	- จัดทำมาตรการลดความเสี่ยงการทุจริต

นวัตกรรม	กิจกรรมการดำเนินงาน
2. ขั้นการปฏิบัติ (Do) 2.1 D5 Destiny (การลงมือปฏิบัติและสร้างคุณค่าที่ยั่งยืน)	- ดำเนินการตามมาตรการลงความเสี่ยงประกอบด้วย 1) ให้ความรู้ปลูกจิตสำนึกให้ละอายต่อการทุจริต การรับสินบน และสร้างค่านิยมสุจริตแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน 2) ควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด 3) ส่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเข้ารับการอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและทบทวนกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง 4) ร่วมสร้างมาตรการแนวทางในการดำเนินการป้องกันการทุจริตการรับสินบน 5) การเปิดเผยข้อมูลด้านการจัดซื้อ จัดจ้างและการจัดหาพัสดุผ่านช่องทางที่หลากหลาย เพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้ - กำกับ ติดตาม โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภายใน ผู้บริหารการศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่ม ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน เจ้าหน้าที่พัสดุ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภายนอก
3. ขั้นการตรวจสอบ (Check) - ตรวจสอบการดำเนินงาน	- คณะทำงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน ด้านการจัดซื้อ จัดจ้างจัดหาพัสดุ
4. ขั้นการปรับปรุง (Act) - สะท้อนผลหลังการปฏิบัติเพื่อการปรับปรุงพัฒนา	- ประชุมสรุปผลคณะทำงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 - ประชุมบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 เพื่อสะท้อนผลหลังการปฏิบัติงาน

4. ผลลัพธ์ของนวัตกรรม

จากการใช้นวัตกรรม SMART Procurement 5D : การบริหารจัดการซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใสเพื่อยกระดับธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 สามารถสะท้อนผลลัพธ์การดำเนินงานในห้วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนตุลาคม 2568 - กรกฎาคม 2569 จำแนกตามระดับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอกองค์กร ระดับองค์กรและการบริหารงาน ระดับนโยบายดังนี้

4.1 ระดับบุคคลมีส่วนได้ส่วนเสียภายใน

- 1) บุคลากรภายในหน่วยงาน มีความเข้าใจในข้อกำหนด ระเบียบ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น
- 2) มีความตระหนัก มีจิตสำนึกสุจริต ไม่นิ่งเฉยต่อการทุจริตจากการประกาศเชิญสัญลักษณ์ในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ
- 3) ลดความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นจากกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

4.2 ระดับบุคคลมีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ผู้รับบริการ

- 1) สามารถเข้าถึงข้อมูลและตรวจสอบได้
- 2) มีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง
- 3) ให้ข้อเสนอแนะทำให้เกิดความเชื่อมั่นต่อหน่วยงาน

4.3 ระดับองค์กรและการบริหารงาน

- 1) พัฒนาและใช้งานระบบจัดซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใส
- 2) ลดข้อร้องเรียนที่จะเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- 3) ลดความเสี่ยงทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างที่อาจจะเกิดขึ้น

4.3 ระดับนโยบาย

- 1) การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะอย่างโปร่งใส
- 2) คาดว่าผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จะมีการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น เพื่อสะท้อนถึงการบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ เกิดวัฒนธรรมองค์กรสุจริต

5. ความสามารถในการขยายผลและความยั่งยืน

นวัตกรรม SMART Procurement 5D : การบริหารจัดการซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใสเพื่อยกระดับธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 สามารถนำไปขยายผลสู่ความยั่งยืนได้ดังนี้

- 5.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มงานภายในนำกระบวนการไปพัฒนางานที่รับผิดชอบ
- 5.2 สถานศึกษาในสังกัดสามารถนำกระบวนการไปพัฒนางานด้านการบริหารจัดการ
- 5.3 หน่วยงานอื่นสามารถนำกระบวนการไปพัฒนาองค์กรสู่ความยั่งยืนด้านการบริหารจัดการการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ

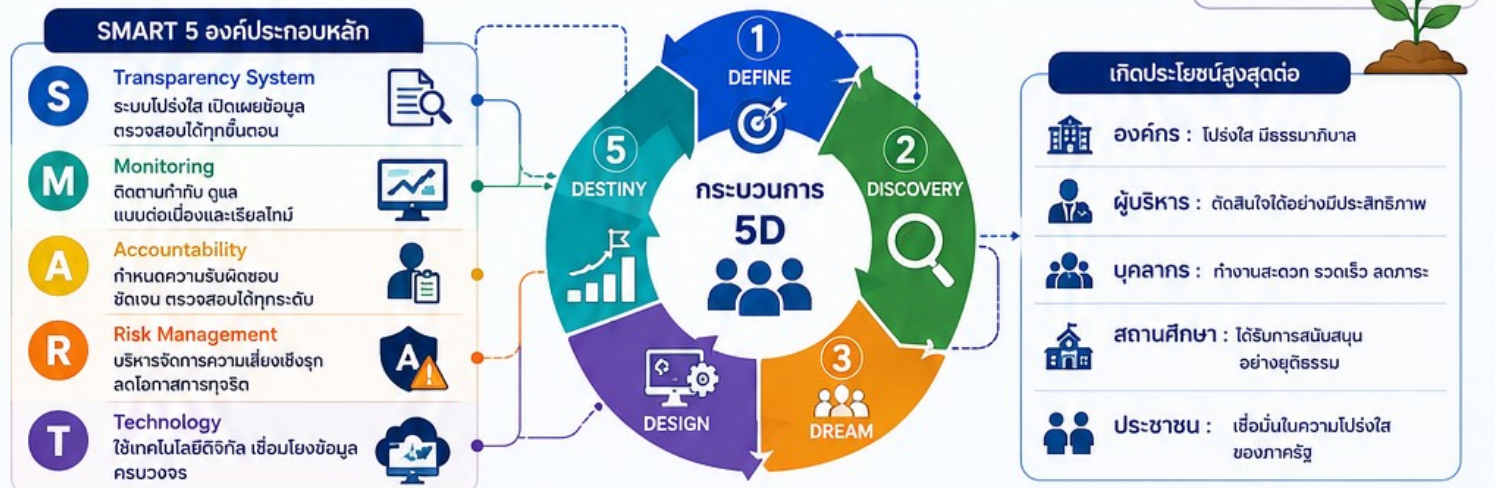


SMART Procurement 5D

นวัตกรรมการบริหารจัดซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใส
ด้วยพลังการมีส่วนร่วมและนวัตกรรมเชิงบวก



“ยกระดับธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ ด้วยกระบวนการ 5D และ SMART”



โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีส่วนร่วม ใช้นวัตกรรม นำองค์กรสู่ความยั่งยืน



โปร่งใส
(Transparency)



ตรวจสอบได้
(Accountability)



มีส่วนร่วม
(Participation)



ใช้เทคโนโลยี
(Technology)



ยั่งยืน
(Sustainability)

สพ.สระบุรี เขต 1
SMART
Procurement 5D
นวัตกรรมการบริหารจัด
ซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใส
ด้วยพลังการ
มีส่วนร่วมและนวัตกรรม
เชิงบวก